

I SKOLE PÅ HALD

**Det Danske Forfatter-
og Oversættercenter
HALD HOVEDGAARD**

Velkommen i skole på Hald

På Hald Hovedgaard 10 km sydvest for Viborg ligger **Det Danske Forfatter- og Oversættercenter**. Siden 1998 har **Hald** (som 'Det Danske Forfatter- og Oversættercenter' kaldes i daglig tale) tilbudt danske **forfattere** og **oversættere** til og fra dansk gratis arbejdsophold på Hald.

Hald Hovedgaard er også en aktiv litteraturarrangør med bl.a. den årlige bog- og litteraturfestival **St. Bogdag** og en række **litterære folkekøkkener** på samvittigheden.

Derudover er Hald hjemsted for **Forlaget Arena** og arkiverne **Peter Seebergs Arkiv** og **Forlaget Arenas Arkiv**, ligesom **Samrådet af Litterære Selskaber i Danmark** „bor“ på Hald. Endvidere udgiver Hald – i samarbejde med **Det Kongelige Bibliotek** - Danmarks ældste kultur- og litteraturtidsskrift **Bogens Verden**.

Kort sagt: Hald er gået hen og blevet lidt af et kraftcenter i det danske litterære miljø! Og det vil vi gerne at andre får også glæde af – i første omgang andre i Viborg Kommune. Derfor har vi genopfrisket en gammel drøm og etableret en litterær skoletjeneste på Hald.

Kataloget her viser, hvad vi i første omgang synes, at skoletjenesten skal tilbyde.

Links:

www.haldhovedgaard.dk

www.storebogdag.dk

www.forlaget-arena.dk

www.arkivetpaahald.dk

www.litteraturselskaber.dk

www.bogensverden.dk

Digte på Hald

Skrivning af store Hald-digte med Peter Laugesens kæmpedigte i Riddersalen som inspiration

Materialer:

Til forberedelse på skolen (men lånes på Hald):

- Klassesæt af Peter Laugesens bog *Digte på Hald*
- Inspirationsfolder med Peter Laugesens tekst om inspiration og et inspirationsskema (folderen kan downloades fra i web-version på www.haldhovedgaard.dk)
- CD med Peter Laugesens oplæsning af de 23 digte (

- til brug på Hald (eller i Parken ved Hald):

- Stort papir (90 cm x 90 cm) – fås på Hald
- Store (sorte) tuscher – lånes på Hald

BESKRIVELSE:

På klassen:

Læreren låner klassesættet fra Hald og downloader folderen om *Digte på Hald* og kan fordybe sig i billederne af de håndskrevne digte og i de trykte tekster, som også er i bogen.

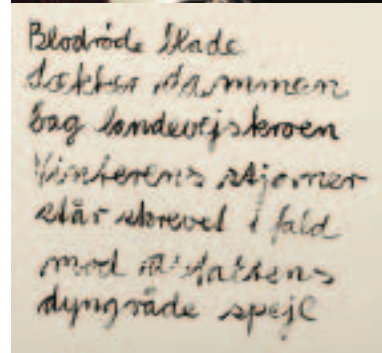
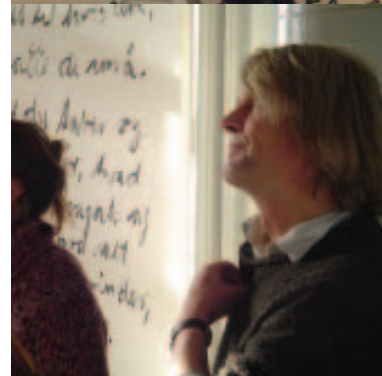
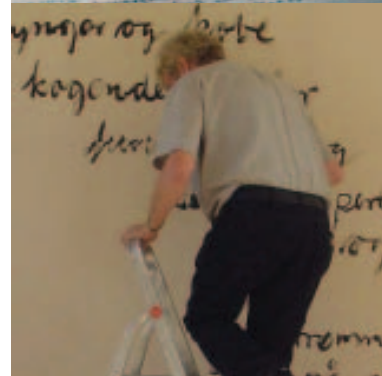
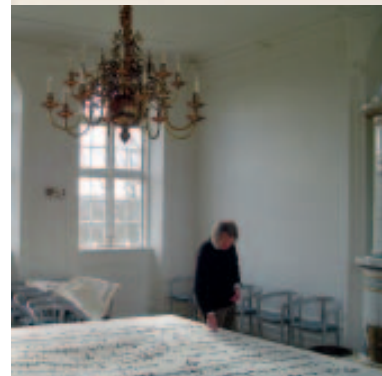
I Peter Laugesens efterord til bogen kan eleverne læse om, hvordan de store digte er blevet til.

I inspirationsfolderen kan eleverne evt. læse digterens egen tekst om inspirationskilderne og vha. inspirationsskemaet finde ud af hvilken inspirationskilde, de selv ønsker at bruge.

På Hald

Eleverne betragter de 4 store lærreder i Riddersalen og går ud og finder deres egne inspirationskilder i området omkring Hald. De første skitser til elevernes egne *Digte på Hald* skrives på alm. skriveblokke. På gulvet i Riddersalen (uopvarmet uden for fyrings-sæsonen) eller i Foredragssalen skriver eleverne deres egne 'store' digte på Halds store papir. Hele klassens 'digtsamling' kan samles i klassens egne 'Digte på Hald'.

Tidsbehov på Hald: 3 timer (en formiddag/eftermiddag)

Fag: Dansk

Målgruppe: 5.-10. klassetrin

Jøderne paa Hald

Kan elever fra 7.-10 klasse læse „Jøderne paa Hald“? Selvfølgelig kan de det!

St. St. Blichers „Jøderne paa Hald“ er en gammeldags, men spændende novelle om en gammel borg, om en dreng, der bliver indemuret og om kærlighed.

BESKRIVELSE

På klassen:

Eleverne kan have hørt om St. St. Blicher på forhånd og evt. have læst andre (og nemmere) tekster af ham.

På Hald

Eleverne opdeles i læsehold (å 2-3 elever?), som går i krig med folderen om „Jøderne på Hald“ (læreren kan finde, hente og se arkene på: www.haldhovedgaard.dk)

Vha. spændende udenomshistorier og spørgsmål, som tager udgangspunkt i teksten og i Hald, er folderen beregnet til at 'lokke' eleverne ind i Blichers gamle tekst og i det univers, som teksten tager udgangspunkt i.

Eleverne når måske kun at læse folderen. Men måske når de også at blive indfanget af resten af novellen og kan evt. læse i den i sin helhed efter besøget på Hald.

Vi arbejder på at få lavet en lydbogsoptagelse med „Jøderne paa Hald“, men den er pt. (oktober 2008) ikke klar endnu.

Tidsbehov på Hald: 3 timer (en formiddag/eftermiddag)

Hele Halds historie

Den nuværende Hald Hovedgaard har en historie, som indeholder en masse gode fortællinger om både det store og det mindre.

Med udgangspunkt i folderne om **Guldbergs Hald og Folkenes Hald** synliggøres og udforskes den store og den lille historie i det mere end 200 år gamle hus.

I HistorieLAB-folderen **Guldbergs Hald** møder eleverne de personer, der boede på Hald omkring år 1800, da en af Halds mest kendte ejere, tidligere statsminister Ove Høegh-Guldberg, ejede og boede på Hald Hovedgaard.

I HistorieLab-folderen **Folkene på Hald** er det især tjenestefolkene på Hald omkring og efter år 1900 eleverne kommer til at møde.

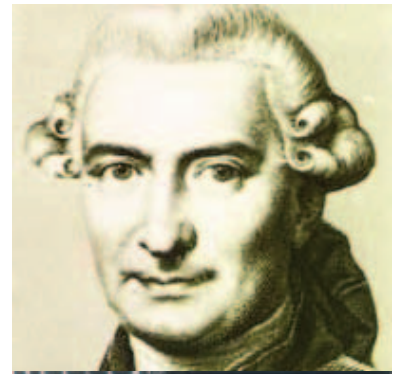
Fra **8. klasses** trin bruges Laura Bertram og Thomas Oldrups bog *Hald Hovedgaards historie - sted for sted* (Hald Hovedgaard, 2006) som hovedtekst. Et opgaveark sætter eleverne i stand til selv at forbinde det, der er at se på Hald, med det, der fortælles i bogen.

Materiale:

Klassesæt af *Hald Hovedgaards historie - sted for sted* (Hald Hovedgaard, 2006)

De to HistorieLAB-foldere, som kan hentes som pdf-filer på: www.haldhovedgaard.dk (klik på 'I skole på Hald').

Tidsbehov på Hald: 2-3 timer (en formiddag/eftermiddag)

Kunst på Hald

*Bøger ikke altid bare bøger.
Og penge er ikke altid bare penge.*

Forfatter og billedkunstner Knud Steffen Nielsen (www.knudsteffenielsen.dk) tager elever og lærere med ind i kunstens verden.

Bogobjekter

Normalt fortæller bøger historie med de ord og sætninger, som er inden i på bogens sider. Men ord og bøger kan være skulpturer eller kunst. Bøger er også 'objekter' og kan som objekter bruges til at fortælle historier helt uden ord.

Som Knud Steffen siger: „Bøger er sommetider femkantede. Og på hjul.“

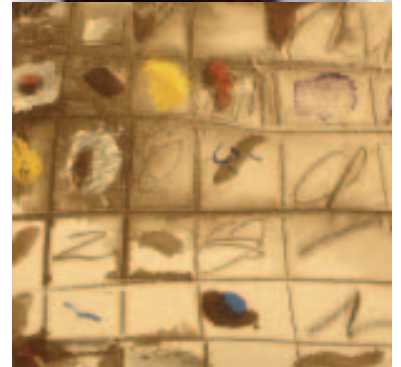
Artmoney

Artmoney er en slags kunst-pengesesdler, på 12 cm gange 18 cm. En lang række professionelle kunstnere laver Artmoney (www.artmoney.org) og bruger disse 'penge' som almindelige pengesesdler i nogle særlige forretninger.

Samme med Knud Steffen Nielsen laver eleverne deres egne Artmoney, og hvem ved: måske kan de købe noget for dem?

Materiale(-forbrug) aftales med underviseren inden. Knud Steffen Nielsen (telefon: 86 65 42 13)

Tidsbehov på Hald: 3 timer (en formiddag/eftermiddag)

DET DANSKE FORFATTER- OG OVERSÆTTERCENTER

HALD HOVEDGAARD, Ravnsbjergvej
76, DK-8800 Viborg, tlf. 86 63 84 10
mail@haldhovedgaard.dk
www.haldhovedgaard.dk

